

Magyar Képzőművészeti Egyetem

Wang Andy
festőművész, II. éves
ÖNARCKÉP

Témavezetők:
Radák Eszter
Udvardy Emese

2012

ÖNARCKÉP

A nyugati művészettörténetben az önarckép-festészet hagyománya a reneszánszig nyúl vissza a Medici-ház idejére. Ez egy klasszikus képtípus, mely lehetővé teszi a személyiség, vagy identitás keresését, lehet szó technikai kérdésekről, s e hagyomány kezdetén akár a festő mesterségbeli tudását is szemléltethette. A műfajon belül is külön képtípusként tekinthető az, amikor az illető „művészként” ábrázolja önmagát. Erre a tradícióra reflektálok ezzel a munkával, ugyanis elsősorban a „művész szerep”-en keresztül próbáltam önmagam meghatározni, de nem kívántam utalást tenni művészettörténeti korszakokra, vagy régi nagymesterek munkáira. A helyzetemet tovább bonyolította a kettős identitásom tudata, amely egy aktuális, fontos kérdés számomra, mivel kínai szülők Magyarországon született gyermeke vagyok. A tanulmányaim és az ismeretségi köröm már teljesen az európai kultúrához köt és ez csak érdekesebbé tette számomra a kép elkészítésének folyamatát. Ez lehetőséget adott arra, hogy megpróbáljam definiálni ezt a kérdést, illetve az európai és a keleti - két teljesen különálló - kultúrát valamilyen ponton összekapcsolni. De hozzátenném, hogy ez egy jóval hosszabb folyamat. Ezért az önarcképemet egy kiinduló darabnak tekintem.

Elkészítése előtt arra törekedtem, hogy már a kép készítése közben is egyszerre jelen legyen mindkét művészeti hagyomány, ne csak egy általános reflektálás vagy akadémikus ábrázolás. Egyrészt figyeltem a gesztusok felrakásának könnyedségére, ez az ami a keleti kultúrát idézné, ugyanakkor a kompozíció európai hagyományára is ügyeltem. Fontos megemlítenem, hogy a két szemléletmód a kép építése közben átfedte, felülírta egymást. Ezek az alakulások sokkal fontosabbak számomra, mint a „végeredmény”. Elsősorban egy steril műtermi környezetet próbáltam létrehozni, amely az önarckép, mint tradicionális képtípushoz hozzátartozik, de nem utal konkrét stíluskorszakra. Ezt a környezetet, az ecset a kézben és a háttérben befordított vászon jelzi. Mint említettem, a kettős identitás kérdését boncolgattam, ez tőlem egy mélyebb koncentrációt igényelt. Ehhez igyekeztem a képről lehagyni a felesleges festői eszközöket illetve képi elemeket. A figyelmem inkább az egyszerűsége és a távolságtartásra összpontosult, ugyanis ez a fajta törekvés, leegyszerűsítő szemléletmód, sterilség, közel áll hozzám és hozzátartozik az ún. általános önképemhez is. „Sterilség” alatt a távolságtartást, a legszükségesebb ecsetvonásokra,

színekre illetve kompozíciós eszközökre való szorítkozást értem. Hogy ezt segítsem, a komponáláskor a merevséget próbáltam elsősorban hangsúlyozni, amit a függőleges álló testhelyezettel tudtam elérni. Erre a feszességre segítettem rá a tükörbe való nézés és a tükörképben megjelenő tekintet használatával. Ez az egyszerű kompozíció már egy bizonyos távolságtartást eredményez, erre rásegít az, hogy a tükörben egyébként is kisebbnek látjuk magunkat, ezáltal a képen az alak a tekintettel együtt hátrébb húzódik, még jobban eltávolodva önmagamtól. De hogy elkerüljem a túlzott statikusságot, ügyeltem arra, hogy a képen megjelenő irányok, melyek vezetik a néző tekintetét, ellensúlyozza a merev pozíciót.

Ezt követően igyekeztem a színeket kiválasztani úgy, hogy minél jobban segítse a komponálást. Kevés színt használtam, amit annál több tónussal próbáltam kiegészíteni. A néhány szín leginkább hideg, kékes összhatású, fokozva ezzel a tükörkép jellegét. Fehér alapra dolgoztam, minimális aláfestéssel, csak a bőrszínek helyére raktam először egy kevés zöldföldet, majd arra több rétegben megpróbáltam a bőr illetve hús színét nagy vonalakban visszaadni. Érdeemes megemlítenem, hogy a bőrszínek kikeverése közben merült fel a közvélekedés vagy a „köztudat”, miszerint a különböző kontinensről származó egyének bőrszíne eltérő egymástól. Ezt az apróságot is használhattam volna, de nem tettem. Helyette utána jártam, úgy, hogy összemértem néhány műteremtársammal a kézfejük színét, és egyáltalán nem tűnt túlzottan eltérőnek, sőt. Ebből kifolyólag maradtam a festészeti értelemben vett általános test-bőrszínnél. A ruhánál igyekeztem minimálisan kifejezni a fekete ing anyagát, ehhez 2-3 vastagabb réteg volt szükséges. A háttér üres része és a befördített vászon, egy vagy két vékony rétegből áll össze. A képen nincsenek aprólékosan kidolgozott, sem túlságosan elnagyolt részletek, ez is segít meghatározni a néző távolságát a képtől. Ez alatt nem pontosan, de kb. 2,5 m-es távolságot értek.

Amit fontosnak tartok a kép megfestésével kapcsolatban, hogy egyáltalán nem a környezet járulékos elemeire, vagy önmagam karakterére összpontosult, sokkal inkább a „jelenlét” van a hangsúly. A jelenlét, ami a nagy klasszikus önarcképeknél is tapasztalható, ahogy a festő a tükör elé lép, és a kép megfestésekor a legszemélyesebb mivoltában van jelen és szólal meg, festőként.

Ez volna az a „bizonyíték” arra, hogy az önarcképet a festő maga festette, és nem egy másik festő ő róla. Saját önarcképem elkészítésének folyamatát is így látom.

A másik érdekes dolog számomra a képpel kapcsolatban, a fekete ing, amiben ábrázolom magam. Nem szándékos ugyan, de a fekete ing, illetve a fekete, sötét színű öltözék, a hétköznapi megjelenésem nagy részét képezi. Az önarckép alapján voltaképpen egy hétköznapi zubbonyként is értelmezhető. Mindez utólag merült fel bennem, tehát a megfestés idejében nem volt tudatos, de lehet egy ilyen olvasata is, és teljes mértékben kapcsolódik a tárgyhoz. Természetesen a fekete ruhadarab, a fekete, mint „szín”, rengeteg más jelentést hordoz, esetleg agresszió látszatát keltheti, mindazt, ami az önarcképre és rám már nem vonatkozik és minden embernél illetve minden kultúrában más értelmezést nyer.

Megemlíteném még a saját „művészi” identitáskérdésemmel kapcsolatban, hogy ezt a kiinduló darabot és a jelenlegi állapotomat tekintve, a képen határozottan magamra ismerek.

Resumé

A munkám egy önarckép, amivel egyrészt, a nyugati művészettörténet klasszikus értelmében vett önarcképre, mint képtípusra reflektál, de nem tesz utalást konkrét művészettörténeti példára vagy korszakra. Mindemellett egy számomra személyes, és fontos kérdést próbál meg feldolgozni a kép, a kettős identitásom kérdését, mivel kínai szülők gyereke vagyok, de már Magyarországon születtem, és kötődöm az európai szemléletmódhoz, környezethez. Ezzel voltaképpen a két – teljesen különálló – kultúrát próbáltam valamilyen ponton összekapcsolni. A klasszikus önarckép alatt, azt a képtípust értem, amelyen a művész, festőként ábrázolja önmagát. Mint a régi nagymesterek önarcképeinél, mikor a festő a tükör előtt áll, a legszemélyesebb mivoltában jelenik meg, s erre a jelenlétre hívja fel a figyelmet, maga a művész szerepében szólal meg. Saját munkámnál is ezt a jelenlétet tartom fontosnak, mindezt segíti a képen az egyszerű kompozíció, színvilág és anyaghasználat. Ez az általános szemléletmódomhoz is hozzátartozik, és más munkámnál is tapasztalható.

My self-portrait is in a way a reinterpretation of the traditional western art's self-portrait. In another way it suggests the theme of double-identity, while I am a child of Chinese parents, but actually born in Hungary. Therefore I am trying to meet the European and Eastern culture (which are quite different from each other) in one work of art. Through the classical self-portrait I mean the work of art, in which the artist represents himself in the role of the actual painter of the portrait. In this self-portrait I was defining myself as the actual painter of the work, so my scheme is a classical one. I consider important the actuality of the pose, when the painter is standing in front of a mirror being present in his most personal reality. Apart from this I tried to realize the work in a simple manner, which is also a big part of my personality, and how I make up most of my paintings.